

אמר עזמות...

מודה אני ומתוודה לפניכם רבותי שלא נסעתי הפעם לחג הבאת הבכורים בחיפה, מכמה מעמים:

ראשית, לא יכלתי לעזוב את ירושלים לבדה לאחר שעזובה כל רועיה ופרנסיה: נסע פרב-שטין, נסע ניומן-ונסע גם המזכיר הכללי וכפי הנראה רק החלה פרשת „אלה מסעי“ של גדולי הדור לחול ולא נותרו כמעט כרטיסים הגונים לאניות ולרכבות בסוכנות הללויד הא"י — ועל כי אטוש את הצאן?

והשנית — וזהו עיקר גדולי! — יש לי ב"ה בעיר-העתיד תלמידים טובהקים, — מנין שלם! — שהם עומדים על המשמר כצייד אחר צידו, ולמסר לרבים כל פרשת המאורע עם כל התנים ויזרטייהפרטים, אחד מהם לא נעדר!

והנה, למשל, מספר לי אחד-מתלמידי דהתם -- הזקן שבחבורה — בדו"ח המפורט שלו כהאי לשנא:

בבאורה, הוא אומר, לא היה זוגי-בכורים בהיפה השתא שלם אלמלא ח"סדר" המופתי, לא כשום שמסדרי החגיגה התבלבלו, חלילה, מנוזל יזרתם עד כדי פירוק עול הנימוס נאי-מצואות ידיהם ורגליהם במלאכת-ביש זו, אלא ובעיקר, מחדית הויכוחים האופיניים, שהתפתחו זעיר פה זעיר שם מסביב לשאלת עדיפותה של חיפה על ת"א רעותה תוך כדי חזיון ממושך וצפיה ארוכה להתחלת נאומו של מר אוסישקין.

ויפה עשה איש-הברזל, שנתפיים בנאומו ונאות סוף-סוף לקבל את הביכורים לאחר המתחות הגי

דולה, שבה נתנסה הקהל לשמע הצהרתו המפור-שת, כי טקס הבאת הבכורים כיום אינו הא-יתי, חוץ, כמובן, מהסך 100 לא"י, שקבל מרר כנברג לקה"ל...

ויובי מה פשעם ומה חטאתם של תינוקות-רבית-רבך, שאיתרע מזלם לחיות במאה העשרים וקא אלפים שנה קודם לכן? — אלא, שהקב"ה נקדים רפואה למכה ובזכותו של אליהו הנביא זכו ילדי ישראל השזופים והחכיבים לעבר לפני התיבה עם פרי בכוריהם בטנא כיום חג ולקבל את תשור-רתם מידי הנשיא — את סמל חגי-הבכורים — לזכרון. ואם אך לשם זה בלבד טרחו טרחיא ועסקו עסקניא בחיפה — דיינו!

על אחת כמה וכמה, שגם שכנינו הלהוטים אזורי „פנטזיה“ לא פחות, להכדיל, מאחב"י באו בהמוניהם, בתרכושיהם ובעגליהם, לחזות בחגי-נות ובכנות ישראל ונמצא, „שות גתגם זה אינו חסר“...

בתימי להם, למסדרי החגיגות, שקיימו את הפסוק „והעיקר שכחתי“, שאילו לא נשיא קרננו הלאומית, היה יוצא כל הקהל מאולם האמפי-תיאטרון כתום הפתיחה החגיגית מבלי לקיים את מצות „התקוה“, וכך עוד נשארו כמה מאות אנ"שים שטרם הספיקו לברוח ו„התקוה“ יצאה עלובה למדי מפיותיהם של אנשי מספר מהמושות. כרגיל אצלנו ב"ה“...

וטוב עשה מושל המחוז, שהסתלק עוד לפני דגמר ועי"כ פטור היה מעמידה דלת וריקה ולא

הזה בעלבון המנוגנו הלאומי.

ובתוך איו לקנא, באורחינו היקרים שבאו מדרום אפריקה וכו' בראשי עירנו ומוסדותינו, שדורחקו במחילה בכח הזרוע ובתבונת ידיהם נעל הבמה לעיני כל הקהל, ע"י הסדרנים, הללו אינם רוצים ואינם יכירו לימים להבין, כי אנ"שיב דוברי עברית בהברה ספרדית טהורה יכולים להיות אורחים נכבדים מדרום אפ"ריקה וכל הטענות וההמלצות לא הועילו: פהירה היא פקודה ולך צעק „חי וקיים!“

ועכשיו, רבותי, משנסתיימו חגיגות הברי-גורים בחיפה עיר-העבר-והעתיד בכי טוב וטעמנו טעם „טררם“ אמתי לכל פרטיו ודקוויקו, נשוב קימעא לעניני יום יום, להכדיל, ובל תחשב זאת ינו לחטאת.

יש לנו, כידוע, מושל מחוזי בחיפה, למושל קוואט, לקוואט — מכנסים רחכות מאד: שיאון עולמי.

מושל המחוז חובב, כנראה, שיאונים והכיננס יל, „המכבי“ בחיפה בחג השבועות, חג הבכורים הרי יוכיח.

והית עם צאת מכביות החמר אל המגרש, מיד להופעתו, ויתר מושל מחוזנו ממקום שבתו ומכובד, התיצב מלוא קומתו באמצע המגרש לא זו כמעט עד סוף ההתחרות ובילה זמנו בני-טימים על המגרש כשהוא מחייך במצב רוח מרד-כיש עד להפליא.

ראוי הדבר להרשם באותיות זהב לזכרון הדרי-רות הבאים בתולדות חיפה העברית, שהרי זוהי בבחינת-טמה החגיגה היהודית היחידה, אשר קרבה את לב מושלנו אלינו באמת, ובתמיסא וכל זה בזכותן של צעירות ישראל...

וכאן מחויב אני לבשר לקוראי תצעירים

כי פתחתי בשערי מדור מיוחד לעניני הספור-פורט, ולכבוד הוכוח שהופיע ב„מוסף“ של „דבר“ בין „הפועל“ הקטן וה„מכבי“ הזעיר, ו„ילדים מספרים“ מתוך גרונה או יותר נכון מהוך עטה של איזו „צפורה“ — אמסר לכם כאן דו"ח מפורט מההתחרות בחיפה בין „הפועל“ ובין „ארסנל“ המצרי, כפי שכתב לי כתבי הספורטיבי המיוחד מחיפה.

וזה לשונו ממש: מיד לכניסתי אל המגרש גדל תמהוני מאד לראות את אלו, הנוהגים תמיד להתהדר באדום, בתלבושת שלמה אדומה, בקצור באדום וחסל, והנה הם לבושים הפעם תלבושת — תכלת-לבן.

פניתי כה וכה וראיתי על השער מתנופף דגל אדום, דגל הפועל הפרוליטארי ומתחתיו דגלנו הלאומי, תכלת-לבן. ואמרתי בלבי: אכן ה„פועלים“ שלנו יודעים לפעמים להעמיד פנים — „פאסון“ בלע"ז. תמיד האדום הוא אליל להם, ואם החליפו הפעם את גוונם, אין זאת כי יש דברים בגו, כי רמזו להם מגבוה, שארץ ישראל היא המשחקת הפעם עם הגויים ולא „הפועל“.

ואולם, אין מול לישראל, השחורים הללו, צאצאי-פרעה חשחורים, יודעים יפה יפה את המלאכה ו„הרביצו“ במחילה ל„פועל“ שש „חתית-כות“, ששה „שערים“, שש פעמים „גאל“ ליש-ראל...

כבשתי פני בקרקע — כותב תלמידי הספור-טיבי — שלא לראות בקלקלתם של גבורי הפרור-לטריון שלנו, ואני הבינתי אז: אם לנצחון, הרי כיכריו „הפועל“ את הנצחון כנצחוננו, ואילו מפלה חכיושלום — ארץ-ישראל נחלה אותה... והאם אין כדאי לומר ל„פועל“: צאו ולמדו מר-כותיכם „המכבים“, ושוב אל נא תגביחו לעוף ולקסוף.

וי, וי לעצמות שנתרסקו...

* * *

ומדמה אני בנפשי, מוכיף תלמידי הצעיר הנאמן, שאילו צריך הייתי אני לכתב את ה„כרוניקה“ של חיפה בעתונים, מפחית הייתי בשבחים למשה לוי (כבודו במקומו מונח) ולשאד הסדרנים, כלומר: מפריעי הכדר, בראותי כאן את ה„טררם“ והבחלה והרצון של בני חיפה להיר-דמות לאנשי תל-אביב נוכרתי בעל כרחי במשלנו של לפונטין: „השור והצפרדע“... כנראה, אין להם עדיין סדר-עיר ויו"ד הקהלה, ר"גוטל לזין שיחיה, גם הוא עידנו עושה „אגואמיניישון“, אין צריך לנאום וכיצד לערך את הסדר...

ואם באמת לשבה, יש רק לשבה את אגודת האמנים על תערוכתה בתכניון. זהו דבר הראוי לישמו ולתעודתו — כך אומר תלמידי האסו-דהתם. יש, לפחות, מה לראות. זוהי הייתי אומה, אמנות לשינה, ואני — כלומר: סו, א, תלמידי — שכול ממראות הזוהר מגווני המכתול סוכבתי באולם הרחב ועליתי גם במדרגות לראות בעבור-דות הגרפיקה. עורני מטפס ועולה, והנת: סטופ! לקראתי, על דגל אחת, עומד דניאל פרסקי, ומכיון שכך, מכיון שפגשתי „על רגל אחת“, חורג שוב אל האולם הרחב, וראו זה פלא: הפעם הלך על קתי רגליו, ממש! ברד שאר בני אדם, אבל אינו רוצה להאריך, מחשש פן יכניסני דניאל פרכקי לתחומי תוריו על שתי רגלים, ולמה לי כל זה?...

* * *

כן, עיקר שכתתי:

הכל שואלים, מה מצא ר"ג פנחס בן-יאיר (רוטנברג בלע"ז) לערך את חג הבכורים שלו בנחרים ביום החמשי העבר בנוכחות „מוזמן“, כצינעא ובלוי „טראסק“ — רגלים לרבה, (הסוף בעטור ו')